

Brussel, 16 juni 2025
(OR. en)

10134/25

Interinstitutioneel dossier:
2023/0463 (COD)

AG 83
JAI 799
FREMP 159
DISINFO 54
HYBRID 69
MI 381
DATAPROTECT 111
AUDIO 48
CONSOM 107
TELECOM 189
CODEC 787

NOTA I/A-PUNT

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
nr. vorig doc.:	16646/24
Betreft:	Voorstel voor een richtlijn betreffende de transparantie van namens derde landen uitgevoerde belangenvertegenwoordigingsactiviteiten - Voortgangsverslag

I. INLEIDING

1. Op 12 december 2023 heeft de Commissie het “pakket voor de verdediging van de democratie” aangenomen. Het bestaat uit:
 - i) een mededeling van de Commissie over de verdediging van de democratie¹;
 - ii) een voorstel voor een nieuwe richtlijn betreffende de transparantie van namens derde landen uitgevoerde belangenvertegenwoordigingsactiviteiten² (“de voorgestelde richtlijn”);
 - iii) een voorstel voor een verordening tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1024/2012 en (EU) 2018/1724³, die bij de voorgestelde richtlijn is gevoegd;
 - iv) een effectbeoordeling⁴ bij beide wetgevingsvoorstellen in de punten ii) en iii);
 - v) een aanbeveling van de Commissie over inclusieve en veerkrachtige verkiezingsprocessen in de Unie en het versterken van het Europese karakter en het efficiënte verloop van de verkiezingen voor het Europees Parlement⁵;
 - vi) een aanbeveling van de Commissie over het bevorderen van betrokkenheid en effectieve participatie van burgers en maatschappelijke organisaties bij processen voor de vorming van overheidsbeleid⁶.
2. De bevoegde commissie in het Europees Parlement is de Commissie interne markt en consumentenbescherming (IMCO). Adina VALEAN (PPE, Roemenië) is aangewezen als rapporteur. De behandeling van het Commissievoorstel in het Europees Parlement is nog aan de gang. IMCO zal naar verwachting in juli over het ontwerpverslag stemmen, met een eindstemming in de plenaire vergadering in september.

¹ Doc. 16935/23 + ADD 1.

² Doc. 16889/23 + ADD 1 + 2.

³ Doc. 17076/23.

⁴ Doc. 16889/23 + ADD 3 + ADD 4; doc. 17076/23 ADD 1 + ADD 2.

⁵ Doc. 7434/24.

⁶ Doc. 7433/24.

3. Het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft op 24 april 2024 advies uitgebracht⁷.
4. Op 8 februari 2024 bereikte het Comité van permanente vertegenwoordigers (Coreper) overeenstemming over de facultatieve raadpleging⁸ van het Comité van de Regio's. Het Comité van de Regio's heeft op 17 april 2024 advies uitgebracht⁹.

II. WERKZAAMHEDEN BIJ DE RAAD

5. De Commissie presenteerde de belangrijkste elementen van het pakket, waaronder de voorgestelde richtlijn en de bijbehorende effectbeoordeling, tijdens de vergadering van de Groep algemene zaken van 9 januari 2024 en de twee aanbevelingen van de Commissie tijdens de vergadering van de Groep algemene zaken van 11 januari.
6. De ministers hielden tijdens de zitting van de Raad Algemene Zaken van 29 januari 2024 een oriënterend debat over het pakket voor de verdediging van de democratie, met inbegrip van de voorgestelde richtlijn, op basis van een non-paper van het voorzitterschap¹⁰.
7. Op basis hiervan rondde de Groep algemene zaken tijdens het Belgische voorzitterschap een eerste bespreking van de voorgestelde richtlijn af, nadat onder meer van gedachten was gewisseld over de praktische aspecten van de voorgestelde richtlijn en over het transparantieregister van de EU. Sommige delegaties deelden ook informatie over zowel bestaande als geplande nationale registers/wetgeving.
8. De Juridische Dienst van de Raad bracht op 25 april 2024 een schriftelijk advies uit over de rechtsgrondslag van het voorstel¹¹.

⁷ Doc. 9738/24.

⁸ Doc. 6003/24.

⁹ Doc. 10327/24.

¹⁰ Doc. 5428/24.

¹¹ Doc. 9328/24.

9. Op 29 mei 2024 heeft het Coreper de belangrijkste politieke vraagstukken besproken die naar voren zijn gekomen tijdens de besprekingen op het niveau van de Groep algemene zaken, aan de hand van een nota¹² waarin de belangrijkste gebieden die sturing behoeven met het oog op verdere werkzaamheden in kaart zijn gebracht. Het voorzitterschap heeft uit deze vergadering een aantal operationele conclusies getrokken¹³.
10. De Raad (Algemene Zaken) heeft tijdens zijn zitting van 25 juni 2024 een oriënterend debat gehouden aan de hand van een nota¹³, met daarin vragen ter sturing van het debat. Tijdens het debat kwamen verschillende belangrijke kwesties aan bod, waaronder de rechtsgrondslag, het toepassingsgebied en de doelstellingen, het harmonisatieniveau, de registers en de noodzaak van verdere analyse.
11. Deze bespreking leverde belangrijke indicaties op om richting te geven aan de verdere werkzaamheden op technisch niveau. De ministers bevestigden hun algemene steun voor de doelstellingen van de richtlijn en waren het erover eens dat het probleem van inmenging van derde landen moet worden aangepakt. De ministers waren het er ook over eens dat er duidelijke definities op basis van objectieve criteria nodig zijn en dat stigmatisering moet worden voorkomen. Bovendien werd de mogelijkheid van volledige harmonisatie door een meerderheid verworpen.
12. In de tweede helft van 2024 heeft het Hongaarse voorzitterschap zijn inspanningen toespitst op het bespreken van bestaande en geplande nationale registers en regels. Het voorzitterschap deelde een gedetailleerde vragenlijst over nationale registers om een beter inzicht te krijgen in de huidige en geplande nationale regels en praktijken van de lidstaten met betrekking tot de registratie van lobbyactiviteiten en om de overeenkomsten en verschillen daartussen vast te stellen.

¹² Doc. 10266/24.

¹³ Doc. 10805/24.

13. De beoordeling door het voorzitterschap van de antwoorden¹⁴ op deze vragenlijst is op basis van een discussienota¹⁵ gepresenteerd en besproken tijdens een vergadering van de Groep algemene zaken op 21 november en in het Coreper op 6 december 2024.
14. Op basis van deze beraadslaging heeft het voorzitterschap een voortgangsverslag¹⁶ opgesteld, waarvan het Coreper op 11 december 2024 nota heeft genomen.

III. STAND VAN ZAKEN

15. Het Poolse voorzitterschap heeft de bespreking van het wetgevingsvoorstel op het niveau van de Groep algemene zaken hervat op basis van vijf discussienota's die zijn opgesteld om de gedachtewisseling over de belangrijke politieke vraagstukken van het voorstel te vergemakkelijken¹⁷.
16. Tijdens deze besprekingen werd een aantal elementen in overweging genomen, met name het harmonisatieniveau, het toepassingsgebied, definities, grensoverschrijdende samenwerking, sancties en waarborgen tegen stigmatisering.
17. Op basis hiervan heeft het voorzitterschap een eerste compromistekst¹⁸ opgesteld, die tijdens de vergaderingen van 13, 15 en 20 mei 2025 in de Groep algemene zaken is besproken.

¹⁴ Doc. 15070/24.

¹⁵ Doc. 16241/24.

¹⁶ Doc. 16646/24.

¹⁷ Doc. WK 1316/25, WK 1841/25, WK 2543/25, WK 3141/25 en WK 4581/25.

¹⁸ Doc. WK 5510/25.

18. De delegaties waren over het algemeen ingenomen met de richting van de compromistekst en spraken hun algemene steun uit voor de belangrijkste politieke kwesties, met name:
- i) het toepassingsgebied, met een voorkeur om het voorstel te beperken tot belangenvertegenwoordiging namens derde landen;
 - ii) verduidelijking van de definities van “belangenvertegenwoordigingsactiviteit” en “ambtenaar van een lidstaat”;
 - iii) een benadering gericht op minimale harmonisatie, in combinatie met een vermindering van de administratieve lasten, de algehele vereenvoudiging van de tekst en minder rapportageverplichtingen voor de lidstaten;
 - iv) handhaving van waarborgen tegen stigmatisering in de hele tekst.
19. Niettemin handhaafden enkele delegaties hun verzoek om het toepassingsgebied ruimer te maken dan enkel belangenvertegenwoordiging namens derde landen, terwijl andere delegaties bedenkingen hadden bij de enkelvoudige inschrijving in het register van de lidstaat van (hoofd-)vestiging. Daarnaast vonden sommige delegaties de herziene definitie van belangenvertegenwoordigingsactiviteit – die nu gebaseerd is op communicatie met aangewezen ambtenaren – nog steeds te ruim.
20. Op basis van de mondeling in de Groep algemene zaken ontvangen feedback, en de daaropvolgende schriftelijke feedback, zal het voorzitterschap tijdens de vergadering van de Groep algemene zaken op 20 juni een herziene compromistekst¹⁹ voorstellen.

¹⁹ Doc. 9646/25.

21. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het Commissievoorstel omvatten:

- i) een algemene benadering van minimale harmonisatie;
- ii) een engere definitie van “belangenvertegenwoordigingsactiviteit”;
- iii) een meer gerichte definitie van “ambtenaar van een lidstaat”;
- iv) een duidelijkere uitsluiting van kernfinanciering van een entiteit van het toepassingsgebied van de richtlijn, mits deze financiering geen verband houdt met een belangenvertegenwoordigingsactiviteit namens derde landen;
- v) een registratieplicht voor onderaannemers om het risico op omzeiling tot een minimum te beperken;
- vi) een vereenvoudiging van de registratievereisten en -procedure, alsook van het bijhouden van een administratie en grensoverschrijdende samenwerking;
- vii) bevoegdheid voor toezicht op basis van de nationaliteit van de betrokken ambtenaar;
- viii) een vermindering van de rapportageverplichtingen van de lidstaten;
- ix) een verhoging van het maximumbedrag van de financiële sancties;
- x) een verlenging van de omzettingstermijn.

IV. CONCLUSIE

22. Het Coreper wordt verzocht de Raad te adviseren nota te nemen van dit voortgangsverslag.
